

Sayı: 16800
Tarih: 03.03.2026

41563

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Dersim'in Pertek Belediyesi tarafından, Soğukpınar Mahallesi 57 ada 1 parsel ve 58 ada 1-2-3-4-5-7-54-57-96 ve 105 nolu parsellerin bulunduğu alanda yerleşim alanları içerisinde bulunan yaklaşık 350 dönümlük belediye arazisi özel bir şirkete (ACM Mühendislik İnşaat) 49 yıllığına Güneş Enerjisi Santrali (GES) kurulması amacıyla kiralanmasına, yerel halkın ve çevre örgütlerinin tüm itirazlarına rağmen Belediye Meclisi'nde oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Pertek ilçesinde söz konusu GES projesinin planlandığı alanda geçerli bir imar planı bulunmamaktadır. Mevcut imar planı idari mahkeme tarafından iptal edilmiş olup yeni plan henüz onaylanmamıştır. Buna rağmen şirket tarafından hazırlanan proje taslağı üzerinden 49 yıllık kiralama kararı alınmıştır. Ayrıca belediye imar komisyonundan geçmeyen dosya meclis çoğunluğuyla kabul edilmiş; sonrasında usule aykırı biçimde meclisten geçirildiğine dair itirazlar üzerine komisyona gönderilmiştir. Oysa bu tür planlama ve yatırım kararlarının usulen öncelikle imar komisyonunda değerlendirilmesi gerekmektedir.

Planlanan alan; yerleşim alanlarının hemen yanı başında, hayvancılık yapılan meralara ve yaşam alanlarına komşu, ekolojik açıdan hassas bir bölgede bulunmaktadır. GES projeleri; panellerde kullanılan kadmiyum telürid, kurşun ve silikon tetraklorür gibi maddelerin çevresel ve sağlık riskleri, panel kırılması ve

bertaraf sürecinde oluşabilecek kimyasal sızıntılar, muhtemelen 20–25 yıl sonra ortaya çıkabilecek olası atık panel sorunu, toprak yapısının bozulması ve betonlaşma, yerel ekosistemin parçalanması gibi ciddi riskler barındırmaktadır. Enerji üretim tesislerinin doğrudan konut alanları ve yaşam alanları içerisinde ya da bitişiğinde planlanması; şehircilik ilkeleri, halk sağlığı ve çevresel güvenlik açısından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir husustur.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinin işletilip işletilmeyeceği, planlama ilkelerine uyulup uyulmadığı ve yerleşim alanına bu kadar yakın bir enerji tesisinin kurulmasının uygunluğu Bakanlığınızın yetki alanındadır.

Bu bağlamda;

- 1- Pertek'te planlanan 350 dönümlük GES projesi için ÇED süreci başlatılmış mıdır?
- 2- İlçede geçerli bir imar planı bulunmadan, şirket tarafından hazırlanan proje taslağı ile bu tür bir enerji yatırımına izin verilmesi mevzuata uygun mudur?
- 3- Panellerde kullanılan kadmiyum ve kurşun gibi maddelerin çevresel riskleri konusunda Bakanlığınızın özel bir düzenlemesi var mıdır?
- 4- Muhtemel ömrü itibariyle 20–25 yıl sonra sökülecek panellerin bertarafı ve toprağın rehabilitasyonu için zorunlu teminat mekanizması mevcut mudur?
- 5- Tarım ve hayvancılık yapılan alanlarda büyük ölçekli GES kurulmasına ilişkin özel kısıtlamalar bulunmakta mıdır?
- 6- Yerleşim alanları içerisinde veya konutlara bitişik bölgelerde GES kurulmasına ilişkin açık bir mevzuat sınırlaması bulunmakta mıdır? Söz konusu proje, şehircilik ilkeleri, halk sağlığı ve çevresel güvenlik açısından Bakanlığınız tarafından ayrıca incelenecek midir?